

**RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – III. RAZRED
XVIII. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2013.)
ŠKOLSKA RAZINA**

Test ima 29 zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 80 bodova. Bodovna vrijednost zadatka napisana je u kvadratiću kraj zadatka. Alternativno točno rješenje napisano je u zagradi.

1. zadatak

Zagreb je glavni grad **Republike Hrvatske**. **Razvio** se od **Gradeca** (današnji **Gornji grad**) i **Kaptola**. **Donji grad** razvija se tek u 19. stoljeću. **Najljepši** dio **Donjega** grada čini **Lenucijeva** potkova – niz parkova prema zamisli arhitekta **Milana Lenucija**. **Počinje** s **Trgom N. Š. Zrinskoga**, zatim slijedi **Strossmayerov trg**, **Trg kralja Tomislava**, **Botanički vrt**, **Marulićev trg**, **Trg Antuna, Ivana i Vladimira Mažuranića** i završava **Trgom** maršala **Tita**. **Na** tome posljednjem trgu u nizu nalazi se zgrada **Hrvatskoga** narodnog kazališta, dok je **Hrvatska** akademija znanosti i umjetnosti smještena na **Strossmayerovu** trgu.

5 bodova (1 pogr. – 4 boda, 2 pogr. – 3 boda, 3 pogr. – 2 boda,
4 pogr. – 1 bod)

2. zadatak

- a) učvršćivač
- b) kupaće gaćice, kuće, praktične
- c) čekali, ćemo.
- d) začuđujuće vraćanje.
- e) daščara

3 boda (1 pogr. – 2 boda, 2 pogr. – 1 bod)

3. zadatak

Epika je naziv za svu pripovjedačku književnost. Osnovna joj je značajka pripovjedni ton. Prije je naziv epika bio primijenjen samo na pripovjedne oblike u stihu (epske pjesme, epove, epopeje). O događajima u djelima pripovijeda pripovjedač.

4 boda (1 pogr. – 3 boda, 2 pogr. – 2 boda, 3 pogr. – 1 bod)

4. zadatak

Tu svetinju (A) nosaše **Mara**(N) u **svome srcu**(L) **koje**(N) bijaše kao **čaša**(N) **puna**(N) **pelina**(G). **Nitko**(N) nije za **to**(A) znao, ni **otac**(N), **nitko**(N) do **mladića**(G) **koji**(N) **joj**(D) je **dušu**(A) otvorio bio.

3 boda (1 pogr. – 2 boda, 2 pogr. – 1 bod)

5. zadatak

infinitiv: utješiti	pluskvamperfekt: su podigli bili
prezent: su	futur I.: će preletjeti
perfekt: dijelio je, je svrnula	kondicional I.: zaigralo bi
imperfekt: (ne) bijaše	krnji perfekt: bilo
aorist: htjede	gl. prilog sadašnji: radeći, pazeći

6 bodova (1 pogr. – 5 bodova, 2 pogr. – 4 boda, 3 pogr. – 3 boda, 4 pogr. – 2 boda, 5 pogr. – 1 bod)

6. zadatak

lišće – jotacija, jednačenje po mjestu tvorbe

šuštao – vokalizacija (prijelaz *l u o* / zamjena *l s o* / alternacija *l/o*)

grmlje – jotacija (epentetsko *l* / epenteza)

3 boda (svaka riječ 1 bod)

7. zadatak

Shakespeareova, 40-ak, Šekspirovski

2 boda (1 pogr. – 1 bod)

8. zadatak

Planine, prvi hrvatski roman, napisao je Petar Zoranić.

načelo/pravilo: naknadno dodavanje ili apozicijski skup u postpoziciji odvaja se zarezom

2 boda (pravilno umetanje zareza – 1 bod,
načelo – 1 bod)

9. zadatak

za, ali, i, za, u

3 boda (1 pogr. – 2 boda, 2 pogr. – 1 bod)

10. zadatak

Za natjecanje smo izabrali **devetero/devetoro/devet**(9) učenika, ali bez **dvojice/dvaju**(2) dječaka i bez **triju**(3) djevojčica nismo uspjeli pobijediti.

2 boda (1 pogr. – 1 bod)

11. zadatak

buduće vrijeme/budućnost

1 bod

12. zadatak

svršenost/nesvršenost

1 bod

13. zadatak

a) pogodbeni rečenica

b) vremenska rečenica: Izvući će se kad/kada preplivaju rijeku.

Kad/Kada preplivaju rijeku, izvući će se. (rješenje je točno samo ako ima zarez)

2 boda (a – 1 bod; b – 1 bod)

14. zadatak

a) Na temu i remu raščlanjuje se iskaz.

1 bod

15. zadatak

- a) upravljanje (rekcija)
- b) pridruživanje
- c) sročnost (kongruencija)

2 boda (1 pogr. – 1 bod)

16. zadatak

nadglednik

a)

prefiks – nad

sufiks – nik

korijen – gled

gramatički morfem – nulti morfem Ø

b) oblikotvorna osnova riječi – nadglednik

2 boda (a – 1 bod; b – 1 bod)

17. zadatak

predikat	vrsta predikata
a) je (najljepša) djevojka (u gradu)	imenski predikat
b) prestani se smijati	glagolski predikat
c) bilo je neugodno	imenski predikat

3 boda (svaki točan redak 1 bod)

18. zadatak

- a) (ta) Mara
- b) (Njezin) brat
- c) lovac i lugar
- d) ti (neizrečen)

4 boda (svaka rečenica 1 bod)

19. zadatak

izravni objekt: bajke
ih
neizravni objekt: mi

3 boda (1 pogr. – 2 boda, 2 pogr. – 1 bod)

20. zadatak

b) gledati

1 bod (ako su zaokružena dva odgovora – nema bodova)

21. zadatak

predikat	sam morao moljakati
subjekt	ja
objekt	kruha, (od) prolaznika
priložna oznaka	kao prošnjak, tamo

4 boda (1 pogr. – 3 boda, 2 pogr. – 2 boda,
3 pogr. – 1 bod)

22. zadatak

Ptica lastavica **svake** se godine vraća u **svoje staro** gnijezdo.

2 boda (1 pogr. – 1 bod)

23. zadatak

vodovod – objekt (izravni)
štedeći – predikatni proširak
zidu – objekt (neizravni)

3 boda (1 pogr. – 2 boda, 2 pogr. – 1 bod)

24. zadatak

- a) predikatna
- b) posljedična
- c) vremenska
- d) uzročna
- e) objektna
- f) objektna
- g) subjektna

5 bodova (1 pogr. – 4 boda, 2 pogr. – 3 boda, 3 pogr. – 2 boda,
4 pogr. – 1 bod)

25. zadatak

- b) način

1 bod (ako su zaokružena dva odgovora – nema bodova)

26. zadatak

sročni atributi: taj, zanimljivim
nesročni atributi: glavnih junaka

3 boda (1 pogr. – 2 boda, 2 pogr. – 1 bod)

27. zadatak

priložna oznaka	vrsta priložne oznake
prošle godine	PO vremena
s prijateljima	PO društva
u grad	PO mjesta

3 boda (svaki točan niz 1 bod)

28. zadatak

- a) upitna: Jesu li pjevali do zore?/Zar su pjevali do zore?/Pjevali su do zore?
- b) niječna: Nisu pjevali do zore.

2 boda (1 pogr. – 1 bod)

29. zadatak

Prednaglasnice (proklitike)	Zanaglasnice (enklitike)
a) prijedložne: bez, bez	a) zamjeničke: ti, ti, se, se
b) vezničke: i	b) glagolske: bi, ćeš, će
c) čestične: ne, ne, ne	c) čestične: li

4 boda (1 pogr. – 3 boda; 2 pogr. – 2 boda; 3 pogr. – 1 bod)

Potrebno je navesti **sve** riječi, bez obzira na ponavljanja.